



Aan de voorzitter en de leden van de Tweede Kamer der Staten Generaal

Per email

Datum

20 september 2022

Ons Kenmerk

22-110/TE/HvdV/mdj

Betreft / Onderwerp

Miljoenennota 2023

Doorkiesnummer

06 - 33313025

Email contactpersoon

Henk.vandervelden@fnv.nl

Bijlage(n)

-

Geachte Kamerleden,

Mensen in Nederland worden op dit moment geconfronteerd met de hoogste inflatie sinds de jaren zeventig. Miljoenen gezinnen raken in acute financiële problemen. De lasten van de inflatie zijn oneerlijk verdeeld. De meeste grote en kleine bedrijven zijn in staat geweest hogere kosten door te berekenen in hogere prijzen en hebben zo bijgedragen aan de inflatie. De winsten blijven op peil; aandeelhouders krijgen douceurtjes. De overheid profiteert mee door hogere gasprijzen en meer belastinginkomsten. De klappen worden tot nu toe opgevangen door de mensen in het land. Dat moet anders.

De FNV constateert dat het kabinet eindelijk luistert naar de mensen die kopje onder dreigen te gaan en een pakket noodzakelijke maatregelen neemt. Wel zijn het maatregelen voor de korte termijn. Er wordt nog weinig gedaan om de fundamentele oorzaken van de scheefgroei in de samenleving aan te pakken. Zelfs in moeilijke tijden blijft de economie nog groeien. De baten moeten eerlijker worden verdeeld.

De lonen omhoog

De FNV heeft onlangs vijf eisen voor het oplossen van de inkomenscrisis gepresenteerd. Het staat als een paal boven water dat de oplossing in de eerste plaats moet komen van hogere lonen. De FNV eist in het arbeidsvoorwaardenoverleg automatische prijscompensatie. We willen geen loonsverhogingen die feitelijk koopkrachverlagingen zijn. Waar werkgevers onvoldoende bieden, komen we in actie. Onze leden bij de Nederlandse Spoorwegen hebben laten zien dat mensen bereid zijn in actie te komen voor een goed resultaat. Het is tijd voor een loongolf. Ook de overheid is werkgever en opdrachtgever. We roepen de Tweede Kamer dan ook op om voor publieke en semipublieke sectoren financiële ruimte te maken die de noodzakelijke loonsverhogingen mogelijk maken.

WML naar €14

Het kabinet stelt enkele maatregelen voor die in de goede richting gaan, maar het kan veel beter. Het Wettelijke Minimumloon (WML) moet per 1 januari worden verhoogd naar tenminste €14 per uur met volledige koppeling van uitkeringen en AOW. Het minimumjeugdloon moet worden afgeschaft voor iedereen ouder dan 18 jaar. Het kabinet moet een eind maken aan de sluipende ontkoppeling van het sociaal minimum. Pas dan wordt de gedurende decennia opgelopen koopkrachtachterstand van WML en uitkeringen voor een belangrijk deel ingelopen. Het bedrag van €14 sluit aan bij de Europese richtlijn voor een minimumloon: 60 procent van het mediane arbeidsinkomen. Het kabinet komt niet verder dan het naar voren halen van de al afgesproken extra verhoging van drie keer 2,5 procent aangevuld met de reguliere indexatie. Tegelijk wordt de IOAOW afgeschaft, zodat de verhoging van de AOW deels een sigaar uit eigen doos is. Verder wordt gedraaid aan de knoppen van de toeslagen en de inkomstenbelasting en wordt de energietoeslag voortgezet. Het kan niet voorkomen dat de meeste werkenden en gepensioneerden over de jaren 2022 en 2023 samen flink aan koopkracht inleveren. Een gunstige uitzondering zijn de uitkeringsgerechtigden, hoewel dat te veel op eenmalige maatregelen is gebaseerd. De FNV roept de Tweede Kamer op al bij de Algemene Politieke Beschouwingen te besluiten het Wettelijk Minimumloon te verhogen tot €14 per uur met echte koppeling van uitkeringen en AOW. Dan kan de verhoging op 1 januari ingaan. Per 1 juli kan dan verder worden geïndexeerd.

Laat niemand in de kou staan!

Voor het oplossen van de vaak dramatische stijgingen van de energielasten is een extra inspanning nodig. Zonder aanvullende maatregelen gaan steeds meer mensen te maken krijgen met maandlasten van 500 euro, 800 euro of meer en met zeer hoge naheffingen. Velen zullen dat niet kunnen betalen. De schuldenproblematiek zal dan snel toenemen. Het kabinet neemt een pakket aan maatregelen. Het kabinet stelt voor de kortingen op de energiebelasting en de brandstofaccijns te handhaven. Dat moet gerichter. De FNV wil een huurkorting op huurwoningen in energieklassen E, F en G. Dat helpt mensen en lokt een isolatieoffensief uit. De FNV vroeg het kabinet al in een vroeg stadium om werk te maken van een prijsplafond voor energie en het afromen van overwinsten. Er is nu met de energiebedrijven afgesproken dat niemand wordt afgesloten en dat een maximumprijs geldt tot 1200 kub gas en 2400 kWh stroom. Dat zal voor mensen in slecht geïsoleerde huizen niet genoeg zijn. De FNV stelt voor het plafond voor de maximumprijs hoger vast te stellen.

We moeten ook constateren dat vanwege de doorgeslagen liberalisering van de energiemarkt in Nederland, de overheid private energiebedrijven met miljarden moet verleiden om het juiste te doen. Het moet aanleiding zijn om te doordenken hoe de levering van een eerste levensbehoefte als energie weer onder controle kan worden gebracht.

Eerlijke belastingen

De inkomenscrisis laat opnieuw zien hoe kwetsbaar veel mensen zijn geworden. Het is het gevolg van decennialang beleid dat onzeker werk heeft bevorderd en de sociale zekerheid heeft aangetast. Er is bezuinigd op publieke diensten. Lasten zijn verschoven van bedrijven naar burgers en van inkomen uit vermogen naar inkomen uit arbeid. Dit kabinet kondigde in het regeerakkoord aan structurele problemen te willen aanpakken. Daarvan zien we nog te weinig terug in de miljoenennota. De FNV dringt erop aan haast te maken met het terugdringen van onzeker werk, het versterken van de sociale zekerheid en het investeren in publieke diensten. Zet grotere stappen naar een eerlijker lastenverdeling. Laat bedrijven hun eerlijke deel betalen door de winstbelasting naar 35 procent te brengen.

Nu wordt de beperkte verhoging van de eerste schijf van de vennootschapsbelasting van 15 naar 19 procent alweer gecompenseerd door verlaging van de Wia-premie voor het MKB. Het kabinet zou zich nu al meer rekenschap moeten geven van de conclusies uit het IBO Vermogensverdeling. Zet stappen om rendementen op vermogen minstens even zwaar te belasten als inkomen uit arbeid.

Arbeidsmarkt en sociale zekerheid

Het kabinet wil de voorstellen ten aanzien van het terugdringen van onzeker werk en het versterken van de sociale zekerheid uit het SER-advies 'Zekerheid voor mensen, een wendbare economie en herstel van de samenleving' grotendeels uitvoeren. Daartoe zijn voor de zomer gesprekken gevoerd tussen het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) en de Stichting van de Arbeid. Mede op basis van deze gesprekken hebben de minister van SZW en de minister voor Armoedebeleid, Participatie en Pensioenen rond de zomer verschillende brieven naar de Kamer gestuurd.

In de brief over de toekomst van de arbeidsmarkt kan de FNV zich voldoende vinden. Wel maken wij ons zorgen over het tempo. We begrijpen dat de minister wetswijzigingen zorgvuldig wil voorbereiden. Maar het is niet nodig nog langer te wachten met de uitvoering van de voorstellen van het Aanjaagteam Roemer of met handhaving op schijnzelfstandigheid waar de situatie duidelijk is. Het aandeel zzp'ers neemt snel toe en het gaat vaak overduidelijk om schijnzelfstandigheid. Het kabinet heeft wel besloten de zelfstandigenaftrek nog wat sneller af te bouwen. De FNV wijst er nog eens nadrukkelijk op dat het afbouwen van de zelfstandigenaftrek onderdeel moet zijn van een integraal pakket dat ook meer ruimte geeft voor collectief onderhandelen door zelfstandigen en zowel de arbeidsongeschiktheidsverzekering als de pensioenopbouw afdoende regelt. Dat integrale pakket is zo ver naar achteren geschoven, dat versnelling van de afbouw nu niet opportuun is.

Pensioen

In het licht van de inkomenscrisis is het van belang dat pensioenen zo snel mogelijk worden geïndexeerd. De nieuwe Wet Toekomst Pensioenen kent immers niet voor niets veel ruimere mogelijkheden om per direct veel meer te kunnen indexeren. Aangenomen dat dit wetsvoorstel na een zorgvuldige parlementaire behandeling spoedig kan worden omgezet in wetgeving, dringt de FNV er bij pensioenfondsen op aan dat deze ruimte ook daadwerkelijk wordt benut.

Eén van de voordelen van de pensioenherziening is dat het beter past bij een veranderende arbeidsmarkt. Maar dan moet het mogelijk worden dat ook zzp'ers makkelijker pensioen op kunnen bouwen in de tweede pijler. Daarnaast zijn er extra maatregelen nodig om ervoor te zorgen dat meer werknemers pensioen opbouwen. Het aantal werknemers dat nu nog geen pensioen opbouwt is te groot. Dit maatschappelijke probleem van de toekomst moet nu worden aangepakt.

Voor veel mensen met zwaar werk is het niet mogelijk om tot de pensioenleeftijd aan het werk te blijven. Daarvoor is in het pensioenakkoord de RVU-regeling afgesproken. Deze RVU-regeling is echter tijdelijk, maar het probleem van niet kunnen doorwerken tot de pensioenleeftijd is niet tijdelijk. Bovendien zien we dat in diverse sectoren de RVU-regeling niet voldoende ruimte biedt. Daarom zijn nieuwe afspraken noodzakelijk voor een definitieve regeling na 2025 voor mensen met zwaar werk om eerder te kunnen stoppen met werken.

WIA

In het coalitieakkoord staat dat de 'hardheden' in de WIA moeten worden aangepakt. Helaas is daar nauwelijks budget voor uitgetrokken. Ondertussen is gebleken dat het kabinet voornamelijk inzet op de aanpak van het tekort aan verzekeringsartsen. Nu is dat zeker een belangrijk onderwerp, maar de kern van de aanpak lijkt slechts te zijn dat 60-plussers niet meer door een verzekeringsarts worden gekeurd. De FNV heeft daar ernstige twijfels bij. De hardheden in de WIA gaan echter over andere onderwerpen.

De voornaamste hardheid is dat de ondergrens voor een uitkering op 35 procent arbeidsongeschiktheid is gesteld. 35 procent is een te laag beschermingsniveau, zoals de ILO al jaren geleden heeft aangegeven. Het blijkt dat deze groep mensen weinig kansen op de arbeidsmarkt heeft. De FNV pleit daarom voor een ondergrens van 15 procent arbeidsongeschiktheid. Verder is de FNV van mening dat de gehele periode van arbeidsongeschiktheid het recht moet bestaan op een loongerelateerde uitkering. Dit betekent dat de koppeling van de duur van de loongerelateerde uitkering aan het WW-recht moet worden losgelaten.

Het kabinet is van plan een commissie in te stellen die moet adviseren over de toekomst van het systeem van ziekte en arbeidsongeschiktheid in brede zin. Daarmee schuift het kabinet de problemen voor zich uit naar een volgende kabinetsperiode ten koste van tienduizenden mensen. De FNV acht de commissie overbodig en roept de Kamer op er bij het kabinet op aan te dringen de aanpak van de bovengenoemde hardheden in de WIA voortvarend aan te pakken.

Armoedebeleid

Het Armoedeplan van minister Schouten stelt scherpe doelen om het aantal mensen in armoede te verminderen. Onder de huidige omstandigheden worden effectieve maatregelen genomen die de armoede in 2023 daadwerkelijk zal terugdringen. Het gaat echter voor een belangrijk deel om eenmalige maatregelen. Voor de toekomst is een integrale aanpak noodzakelijk. Die vinden we in het armoedeplan van minister Schouten helaas niet terug.

Verhoging van het WML met volledige koppeling levert een belangrijke bijdrage leveren aan het terugdringen van armoede. Daarvoor is het wel nodig dat de sluipende ontkoppeling van het sociaal minimum door de afbouw van de dubbele heffingskorting wordt teruggedraaid en dat de feitelijke ontkoppeling van de Wajong door halvering van de gehandicapentoeslag geen doorgang vindt.

Ouderen

De FNV benadrukt nogmaals het belang van de koppeling met de AOW. De AOW vormt de basis voor het inkomen van alle gepensioneerden en er zijn een miljoen ouderen die geheel of grotendeels afhankelijk zijn van de AOW. Het is daarom goed dat de AOW volledig meestijgt met de verhoging van het WML. Door de afbouw van de IOAOW gaat het echter deels om een sigaar uit eigen doos. Verder is uitvoering van het pensioenakkoord noodzakelijk om voldoende indexering van pensioenuitkeringen en pensioenopbouw mogelijk te maken.

In het stelsel van sociale zekerheid neemt de Wet inkomensvoorziening oudere werklozen (IOW) een cruciale plaats in. De IOW is een uitkering voor werkloze en gedeeltelijk arbeidsongeschikte 60-plussers waarvan de WW- of WGA-uitkering is afgelopen. Zelfs bij arbeidsmarktcrapte blijken de baankansen voor deze groep beperkt. Volgens de huidige plannen wordt per 1 januari de IOW afgeschaft.

De IOW is voor oudere werklozen het enige verschil tussen óf met enige moeite de eindjes aan elkaar knopen en toch in ieder geval met nog een klein leefbaar inkomen je pensioen halen óf moeten leven in armoede. De FNV roept de Kamer op de IOW een structureel karakter te geven in plaats van af te schaffen.

Eigen risico en zorgpremie

Het kabinet verwacht dat de premies Zorgverzekeringswet komend jaar met een nog nimmer vertoonde €131 zullen stijgen. De feitelijke premies zullen deze keer eerder hoger dan lager uitvallen. Het wordt tijd het financieringssysteem van de Zorgverzekeringswet op de schop gaat door het vaste premiedeel kleiner te maken en het eigen risico af te schaffen.

Participatiewet

Het is goed dat minister Schouten erkent dat de Participatiewet uit balans is; de wet is te hard en gaat te veel uit van wantrouwen. Met de plannen van minister Schouten komt wat broodnodige menselijkheid terug in de bijstand. Er is meer ruimte om cadeaus en hulp te ontvangen en om een buffer op te bouwen. En als bijstandsgerechtigden in deeltijd gaan werken mogen ze meer overhouden. Ook ziet de FNV een andere interpretatie van 'participatie': niet meer direct betaald werk, maar ook zinvolle dagbesteding of vrijwilligerswerk. Helaas is er geen sprake van een fundamentele aanpassing van de wet. Het is nodig dat de kostendelersnorm, de verplichte tegenprestatie, het systeem van boetes en de partner- en vermogenstoets worden afgeschaft. Gemeenten mogen de wet menselijker toepassen, maar het is niet zeker of gemeenten dat ook gaan doen. De FNV dringt ook aan op uitwerking van het plan voor Sociale Ontwikkelbedrijven - voor mensen die beschut werk of intensieve begeleiding nodig hebben in een reguliere baan – nu eens voortvarend op te pakken. Het is onacceptabel dat mensen met een beperking langs de kant staan en zonder uitzicht op volwaardig meedoen in de samenleving in de kou worden gezet.

Energietoeslag en studenten

Het kabinet heeft voor de zomer besloten tot een energietoeslag van ondertussen €1300 voor huishoudens met een inkomen tot 120 procent van het sociaal minimum. De toeslag wordt komend jaar voortgezet. Studenten werden al bij voorbaat uitgesloten van de toeslag. Dit is schrijnend, omdat studenten óók te maken hebben met stijgende kosten vanwege energie en boodschappen. De FNV heeft eerder, samen met FNV Young & United en de LSVb, gepleit voor het openstellen van de energietoeslag voor studenten. Na het oordeel van de rechtbank in Gelderland dat de gemeente Nijmegen studenten niet categorisch kan uitsluiten van de energietoeslag, heeft de regering terecht besloten om uitwonende studenten wel tegemoet te komen. De regering heeft hier voor 2022 35 miljoen euro voor vrijgemaakt. Uitwonende studenten met een laag inkomen en een zelfstandig energiecontract kunnen via de individuele bijzondere bijstand een energietoeslag aanvragen. Ook wordt er bij het toetsen van het inkomen vanuit gegaan dat studenten maximaal lenen. De FNV vindt het positief dat er is geluisterd naar de oproep van FNV, FNV Young & United en de LSVb dat studenten ook aanspraak zouden moeten maken op de energietoeslag. Wel wordt de toeslag beperkt tot studenten met een energiecontract op hun eigen naam, waardoor veel studenten worden uitgesloten die wel degelijk voor de hogere kosten opdraaien. De FNV dringt er op aan dat ook studenten waarbij de energiekosten doorberekend worden in de huur, aanspraak kunnen maken op deze energietoeslag. Ook zouden studenten volgend jaar weer de energietoeslag aan moeten kunnen vragen wanneer ze een laag inkomen hebben.

De FNV is blij met de terugkeer van de basisbeurs. De basisbeurs maakt studeren voor een grotere groep bereikbaar. De FNV is echter wel van mening dat de gekozen bedragen veel te laag zijn. De FNV pleit voor een volwaardige basisbeurs die ervoor zorgdraagt dat alle studenten kunnen studeren zonder zich diep in de schulden te hoeven steken.

Arbeidsomstandigheden

Preventie is de veelgenoemde sleutel tot veilig en gezond werk, maar de basisvoorwaarden ervoor ontbreken. Het nalaten van preventie is verworpen tot risico voor de individuele werknemer en de samenleving als geheel. Het RIVM schatte in 2018 enkel de werk gerelateerde zorgkosten al op 1,8 miljard euro. De situatie op Schiphol illustreert dat werkgevers die wel invulling willen geven aan preventie, hun normen laten vervagen of weggeconcentreerd worden. Het roer moet om, veilig en gezond werk zou niet een 'goede praktijk' moeten zijn, maar de standaard. De overheid moet regie nemen, grenzen stellen en handhaven.

De FNV heeft niet voor niets de Subcommissie Grenswaarden Gevaarlijk Stoffen op de Werkplek van de SER verlaten. Praktijk en onderzoek leert dat vastberadenheid en daadkracht vanuit de overheid nodig is om werknemers en goede werkgevers te beschermen. In de bedrijven zelf kan grote vooruitgang geboekt worden met de risico-inventarisatie en evaluatie (RI&E), een financieel onafhankelijke positie voor de bedrijfsarts en een verplichte, versterkte medezeggenschap.

Investeren in publieke diensten

Het is tijd voor een langjarig investeringsprogramma in publieke diensten: overheden, uitvoeringsinstellingen, onderwijs, zorg en veiligheid. Verbetering van de publieke diensten begint met investeringen in het personeel: beloning, aanpak van de werkdruk, vaste contracten en voldoende professionele ruimte. Na jaren van afknijpen is bij overheden en uitvoeringsinstellingen te vaak sprake van kwaliteitsverlies en hoge werkdruk. De toenemende armoede vergroot de werkdruk in veiligheid en zorg nog eens. Al bestaande personeelstekorten worden nijpender nu sprake is van een gespannen arbeidsmarkt. Er moet meer moeite worden gedaan om nieuwe medewerkers te werven en ook om zittend personeel te behouden. We zien een vlucht naar zzp, onder andere mogelijk door gebrek aan handhaving op schijnzelfstandigheid. In zorg, kinderopvang, onderwijs – waar niet - zien we dat het toenemende aantal schijnzelfstandigen leidt tot kwaliteitsproblemen, toenemende werkdruk voor het vaste personeel, nodeloos stijgende kosten en zelfs ontwrichting van organisaties.

Zorg en welzijn

De FNV is geen partij bij de besprekingen over het Integraal Zorgakkoord (IZA) en ambieert dat ook niet. Al bij de eerste schetsen in juni was duidelijk dat dit akkoord geen enkele positieve invloed op de arbeidsmarkt zal hebben. De kaders waarbinnen kon worden gesproken, stonden al op voorhand vast: meer zelfredzaamheid van de mensen die zorg nodig hebben, minder mensen werkzaam in de zorg, geen extra geld voor salarissen of vermindering van werkdruk, meer mantelzorg en geen discussie mogelijk over terugdringen van de marktwerking. De SER berekende in 2021 dat de salarissen in de zorg gemiddeld 9 procent achterlopen bij het bedrijfsleven en de werkdruk is immens. Daar komt de inflatie ook voor zorgmedewerkers nu nog bij.

In plaats van de bezuinigen die de minister wil doorvoeren, moet er juist meer geld vrijgemaakt worden voor verbetering van de arbeidsvoorwaarden en vermindering van de werkdruk. De Tweede Kamer moet er bij de minister op aandringen het huiswerk over te doen en met een nieuw plan te komen.

Long Covid fonds

De FNV is ruim tweeënhalf jaar in overleg geweest met het ministerie van VWS over het instellen van een Long Covidfonds voor zorgprofessionals. Veel zorgverleners zijn al tijdens de eerste coronagolf besmet geraakt - vaak omdat zij onbeschermd moesten doorwerken - en zijn ondertussen in grote financiële problemen gekomen of zijn zelfs al in de WIA beland. Hun inkomen is 30 tot 50 procent lager geworden, terwijl hun kosten voor onder andere revalidatie zijn gestegen. Het ministerie van VWS is nalatig geweest, omdat de richtlijnen van het RIVM niet duidelijk en incompleet waren. Arbo- en hygiënewetgeving was niet opgenomen in deze richtlijnen en er heerste veel onduidelijkheid over het gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen, zoals mond-neusmaskers, schorten, handschoenen en spatschermen. De advocaten van FNV en CNV hebben op 9 september jl. een ultimatum aan het kabinet gesteld dat afgelopen vrijdag 16 september afliep. Helaas blijkt uit de Kamerbrief die minister Helder vrijdag stuurde als reactie op de al in juni aangenomen motie van Tweede Kamerleden Paulusma (D66) en Bikker (CU), dat er op de korte termijn nog geen regeling zal zijn. Hiermee is ook het ultimatum van de bonden overschreden.

Omdat de urgentie voor een financiële compensatie voor sommige slachtoffers inmiddels zo hoog is, zijn FNV en CNV een kort geding procedure tegen De Staat aan het voorbereiden om via de rechter alsnog een tegemoetkomingsregeling af te dwingen. Ook roept de FNV de Tweede Kamer op om op korte termijn een regeling af te dwingen.

Kinderopvang

Het kabinet bereidt een belangrijke stelselwijziging in de kinderopvang voor. Er worden stappen gezet naar een integrale basisvoorziening kinderopvang voor 0-13 jaar, zoals de SER bepleit. Met de huidige personeelstekorten in de kinderopvang en met het oog op de stelselherziening moet echter al op korte termijn door dit kabinet worden geïnvesteerd. Het is van cruciaal belang voor de kwaliteit van de kinderopvang dat de lonen nu omhooggaan. De overheid kan dit forceren door de rijksbijdrage in het uurtarief te verhogen en met de werkgevers af te spreken dat dit voor 100 procent wordt doorbetaald aan de werknemers.

Onderwijs

Het onderwijsgeld moet op de plek terecht komen waarvoor het bestemd is. Geld voor salarissen moet naar salarissen gaan. Geld bestemd voor huisvesting en middelen in de klas moet daar ook terecht komen. Door de decentralisatie en lumpsumfinanciering is dit niet meer inzichtelijk. Dit moet anders. De vakbonden willen over salarissen weer rechtstreeks onderhandelen met de minister. Vaste banen moeten weer de norm worden en de inzet van uitzendbureaus moet tot een minimum worden beperkt. Dit levert direct leraren en geld op: mensen lopen niet meer weg uit frustratie over het ene na het andere tijdelijke contract en een leraar in vaste dienst kost een schoolbestuur minder geld dan een leraar die wordt ingezet via een uitzend- of zelfstandigenconstructie. Publiek geld lekt dan niet meer weg naar commerciële aanbieders en blijft in het publieke domein. In het kader van het weglekken van geld vragen we daarnaast aandacht voor de lonen van bestuurders in het onderwijs. Ook de lonen van bestuurders zouden onder de onderwijscao's moeten vallen.

Breng de energiemarkt onder controle

Inflatie kan uiteindelijk alleen met loonsverhogingen worden gecompenseerd. Het kabinet moet ondertussen de ergste nood lenigen. Daarnaast zien we hoe een crisis opnieuw structurele problemen in Nederland blootlegt. De vergaande liberalisering van de energiemarkt in Nederland maakt het moeilijk om mensen te beschermen tegen de desastreuze stijging van de kosten van een eerste levensbehoefte. Voor de hand liggende instrumenten als een prijsmaatregel in crisistijd blijken moeilijk hanteerbaar. Maandlasten van mensen gaan sterk verschillen, niet alleen afhankelijk van het verbruik, maar ook van zoiets banaals als de datum waarop een energiecontract afloopt of de aard van dat contract. Op vergelijkbare wijze heeft de marktwerking in de zorg en het openbaar vervoer de grip van de overheid op kosten en kwaliteit verkleind en niet vergroot, zoals juist de bedoeling was. Veel publieke, semipublieke en openbare taken zijn uitbesteed, worden aanbesteed en zijn feitelijk als verantwoordelijkheid afgeschoven. In de markt staat niet het maximaliseren van publieke dienstverlening voorop, maar het maximaliseren van het bedrijfsresultaat.

De FNV roept de Tweede Kamer op het debat te voeren over fundamentele veranderingen. Breng de energiemarkt weer onder controle, vergroot de grip op publieke en openbare diensten, opdat de overheid ook verantwoordelijkheid kan nemen!

Met vriendelijke groet,



Tuur Elzinga
Voorzitter FNV

Cc:

- minister-president, de heer drs. M. Rutte
- minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, mevrouw C.E.G. van Gennip
- minister voor Armoedebeleid, Participatie en Pensioenen, mevrouw C.J. Schouten
- minister van Financiën, mevrouw S.A.M. Kaag
- staatssecretaris van Financiën, de heer M.L.A. van Rij
- minister van Economische Zaken, mevrouw M.A.M. Adriaansens
- minister voor Klimaat en Energie, de heer R.A.A. Jetten
- minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, de heer E.J. Kuipers
- minister voor Langdurige Zorg en Sport, mevrouw C. Helder
- minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, de heer R.H. Dijkgraaf